

PARTHAU CYMRU.

LLYMA y modd i mesurwyd¹ ac i rhanwyd Cantrewydd a Chymydau holl Gymru, yn amser Llywelyn ab Gruffudd y Tywysawg diweddav o'r Cymry. Tair talaith a fu yn Nghymru; un yn Aberffraw yn Môn; a'r ail yn Ninefwr² yn Neheubarth; a'r drydedd³ yn Mathraval, yn Mhowys; ac wrth Aberffraw i rhoed xv. Cantref Gwynedd, nid amgen.

Cantrewydd Gwynedd a'i Chymydau.

Môn.

1. CANTREV Aberffraw.

Cwmwd Llivon.

Malldraeth

Cemmaes.⁴

Talebolion.

Y Twr Celyn.

2. Cantref Rhosyr.

Tindaethwy.

Menai.

Caer yn Arfon.

1. Cantref Aber.

y Llechwedd Uchar.

y Llechwedd Isav.

Nant Conwy.

2. Cantref Arvon.

Uwch Gwyrvai.

Is Gwyrvai.

3. Cantref Dunodig.

Ardudwy.

Eivionydd.

4. Cantref Lleyn.

Maen.⁵

Finllaen.⁶

Caelogion.⁷

Meirionydd.

Cantref Meirion.

Tal y bot.

Pennal.

Ystum anner.⁸

Cantref Arwystli.

Uwch Coed.

Is Coed.

Gwarareinion.⁹

Cantref Penllyn.

Uwch Meloch.

Is Meloch.

Mignaint.

Y Berveddwlad

Cantref Ystrad.¹⁰

Uwch Aled.

Is Aled.

Cantref Rhuvoniog.¹¹

Hiraethog.

Cevn Meirch.¹²

Cantref Rhos.

Uwch Dulas.

Is Dulas.

y Creuddlyn.

Cantref Dyfryn Ciwyd.

Cwmwd y Golygion.¹³

Llanneich.¹⁴

Rhuthyn.¹⁵

Cantref Tregeingyl.

Cwnsallt.¹⁶

Prystatyn.

Rhuddlan.

Ac velly i cavad yn y Dalaeth hono, xv.

Cantref. a xxxviii.¹⁷ o Gynyddau.

Ac wrth Dalaeth Mathraval i rhoed y

Cantrewydd a'r Cymydau sydd yn canlyn.

Powys Vadawc.

Cantref Barwn.

Cwmwd y Dinmael.

Edeyrnion.

Glyn Dyfidwy.

Cantref y Rhiw.

Cwmwd Ial.

Ystrad Alun:

yr Hôb.¹⁸

¹ Rhanwyd ac i mesurwyd, ac i rhivwyd.

² Yn Mathraval.

³ Yn Ninefwr.

⁴ Yn Ll. H. Y. Cantref

yw Cemais, yn Cynwys C.

Talybolion, a Twrcelyn.

⁵ Cynytrmaen.

⁶ Tinllaon.

⁷ Gafalogion, y Canolog-

ion.

⁸ Ystymofir. Ystymaner.

⁹ Gwerthrnion.

¹⁰ Rhyvoniawg.

¹¹ Ystrad.

¹² Crymeirch.

¹³ Coleion, Coelogion,

Colyan.

¹⁴ Llan Arch, Llannarth.

¹⁵ Ruthyn; hevyd Cwm-

wd Dogveilin.

¹⁶ Cwnsyllt.

¹⁷ xxxix.

¹⁸ Yr Hobou.

- Cantrev** Uwch Nant:
Merford.
Maclor Gymraeg.
Maclor Gaeisneg.¹⁹
- Cantrev** Trevred.
Croes Vain.²⁰
Trev y Waun
Croes Oswall
- Cantrev** Rhaiadyr.
Mochnant Is Raiadyr.
Cynllaith.
Nanthendwy.

Hevyd o vewn Powys Vadawg i rhoed swydd y Drevwen gynt: ac felly y dily vod etto.

*Powys Wenwynwy.*²²

- Cantrev y Vurnwy.**²³
Mochnant Uwch Rhaiadyr.
Mechain Is Coed
Llanerch Hudol.
- Cantref** Ystrad.²⁴
Deuddwr.
Gorddwr Isaf.
Ystrad Marchell
- Cantrev** Llyswynav.
Caer Einion.
Mechain Uwch Coed.
- Cantrev** Cedewain.
Cynan.²⁵
Cyveiliog.²⁶
Mawddwy.²⁷

Rhwng Gwy a Havren.

- Cantrev** Maelienydd.²⁸
Ceri.²⁹
Swydd Grev.³⁰
Rhiwlallt.³¹
Glyn Ieithon.³²
- Cantrev** Elvael.
Uwch Mynydd.³³
Is Mynydd.
Llech Ddyvno.³⁴
- Cantrev y Clawdd.**
Teveidiat.³⁵
Swyddinogion.³⁶
Penallt.³⁷
- Cantrev** Buellt.
Swydd y Van.³⁸

¹⁹ Seisnig. ydd hynny i mae xl
²⁰ Faen. Cwmwd.
²¹ Trefywen, Trevowain, ²⁹ Melienydd.
²² Herg. Trefwen. ³⁰ Allan mewn Ll. creill.
²³ Wenwynwyn. ³¹ Fuddugre, Swydd
²⁴ Ystrad. Ddygre.
²⁵ Ystrad. ³² Rhiwlallt, Traillallt.
²⁶ Ystrad. ³³ Swydd Dineithon.
²⁷ Ystrad. ³⁴ C. Elvael Uwchmyn-
ydd. C. Elfael Ismynydd.
²⁸ Hanes. ³⁵ Dyvynawg.
²⁹ Havren. ³⁶ Dyfryn Tyveidiat.
³⁰ Cantrev Cynan C. ³⁷ Swyddynogion.
³¹ Cyveiliawg. C. Mawddwy. ³⁸ Penwellt.
³² O. L. H. Y.—Ac velly y cad yn y Dalaeth hon xiv. ³⁹ Dinan, y waen.
³³ cantrev; ac yn y cantrev-

- Cantrev** Swydd Drevlys.
Is Irwon.³⁹
- Ac velly i cad yn y dalaeth, bedwar cantrev ar Ddeg; ac yn y cantrevydd i mae dengain ewmwd.
- Ac wrth Dalaeth Dinevwr i rhoed y Cantrefydd hyn.
- Cantref** Penwedig.
Genau y Glyn.
Pervedd.
Creuddyn.
- Cantrev** Canawl.
Mevenydd.
Anhunawg.⁴⁰
Penardd.⁴¹
- Cantrev** Castell.⁴²
Caerwedros.
- Cantrev** Hirwen.⁴³
Gwinionydd;
Is Coed.
Caerfyrddin.
- Cantref** Finiog.
Hirvryn.
Pervedd.
Is Cynnen.⁴⁴
- Cantrev y Geiniog.**⁴⁵
Gwyr.
Cydweli.
Carnwylion.⁴⁶
- Cantrev** Bychan.
Mallaen.
Caeo.⁴⁷
Maenor Deilo.⁴⁸
- Cantrev** Mawr.
Certhiniog.⁴⁹
Mab Elvyw.⁵⁰
Mab Uchtryd.⁵¹
Widigada.
Brecheiniog.
- Cantrev** Selyv.
Selyv.
Tirhaiarn.⁵²
Canawl.⁵³
Talgarth.
Ystrad Yw Uchaf.
Eglwys Iail.⁵⁴
- Cantrev** Mawr.
Tir Rawf.⁵⁵
Lliwel.⁵⁶

³⁹ Iron.

⁴⁰ Anhinog

⁴¹ Penuth.

⁴² Cantrevwynion, Wyn-
ion.—Mal hyn yn Ll. H.

⁴³ Y. Cantrev Cadell Cwm-

⁴⁴ wd Mabwnion C. Caerwed-

⁴⁵ ros C. Gwinionydd.

⁴⁶ Seirwen.

⁴⁷ Iskenen.

⁴⁸ Cantrev Eginog. [ion.

⁴⁹ Caerwallan, Carnwyl-

⁵⁰ Caer.

⁴⁶ Deivi.

⁴⁷ Cethinog.

⁴⁸ Elvydh.

⁴⁹ Ychdryd.

⁵⁰ Trahaiarn.

⁵¹ Cantrev Canawl, Cwm-

⁵² wd Talgarth, C. Ystrad

⁵³ yw, C. Eglwys Iail.

⁵⁴ C. Ystrad yw isaf.

⁵⁵ Ralph.

⁵⁶ Cantrev Lliwel, C. Tir

Rawlf, C. Lliwel, C. Crug

Hywel.

Morganwg.

- Cantrev** Gro Nedd.⁵⁷
rhwng Nedd ac Avan.
Tir yr Hwnderwd.⁵⁸
Tir yr Iarll.⁵⁹
Glyn Ogwr.⁶⁰
- Cantrev** Pen y Nen.⁶¹
y Van.⁶²
Maenor Rhuthyn.⁶³
Meisgyn.
Glyn Rhoddni.⁶⁴
- Cantrev** Brenhinawl.
Cibwr.⁶⁵
Seinghenydd.⁶⁶
Uwch Cayach.⁶⁷
Is Cayach.
- Cantrev** Gwaunllwg.⁶⁸
yr Haidd.
Canawl.
Eithias Elogion.⁶⁹
y Mynydd.⁷⁰

Gwent.

- Cantrev** Gwent Uwch Coed.
Mynwy.⁷¹
Iscoed.
Llevenydd.⁷²
Trev y Grug.
- Cantrev** Iscoed.⁷³
Bryn Buga.⁷⁴
Uwchoed.
y Teirtrev.
Erging.⁷⁵
Bach.⁷⁶

Cantrev Cochion yw y seithved Cantrev o Vorganwg, a hwnw a vesurwyd, o Vynwy hyd yn Mhont Caerloew; neu

cantrev Coch yn y Ddena, hyd Gaerloew.

Dyfed.

- Cantrev** Emlyn.
Uwch Cuch.
Is Cuch.
Evelythyr.⁷⁷
- Cantrev** Arberth.
Penrhyn ar Elan.⁷⁸
Eseyrogev.⁷⁹
Talacharn.
- Cantrev** Daugleddyv.
Amgoed.
Pennant.
y Velvre.⁸⁰
y Coed.
Llanluadain.⁸¹
Castell Gwis.
- Cantrev** Penvro.
y Coed.⁸²
- Cantrev** Rhos.
Hwlfordd.
Castell Gwalchmai.
y Garn.
- Cantrev** Pebidiog.
Mynyw.⁸³
Pencaer.
- Cantrev** Cemmaes.⁸⁴
Cwmwd Uwch Nyver⁸⁵
Is Nyver.
Trevdraeth.

Ac velly i cavad yn y Dalaeth hono chwech cantrev ar hugain; ac yn y Cantrevydd hyny y mae lxxxviii o Gymydau. Ac felly tervyna henwau a rhanau y Cymydau a'r Cantrevydd yn holl Gymru i gyd. Ac velly mae yn y Llyvyr Coch yn Hergest.

PARTHAU CYMRU.

Cantrev Tegeingyl.

- CWMWD** Cwmseled.
Prestan.
Rhuddlan.

⁵⁷ Cronarth. ⁵⁷ Caech.
⁵⁸ Rhwng Nedd a Thawy. ⁶⁸ Gwentllwch.
Cwmwd arall yw hwn yn ⁶⁹ Eithav Edlygion, Ed-
Ll. H. Y. lygion, Fdlygion.
⁵⁹ Y Coetty. ⁷⁰ Allan yn Ll. H. Y.
⁶⁰ Maenawr Ogwr, Maen- ⁷¹ Y Mynydd, Uwch
yr Glynogwr. Mynydd.
⁶¹ Penychen. ⁷² Llevenydd, Llevynydd.
⁶² Maenor Dal y Vann. ⁷³ Iscoed Gwent.
⁶³ Rhythun. ⁷⁴ Brynbygaf.
⁶⁴ Rhodddnei, Rhoddne. ⁷⁵ Erging ac Euas.
⁶⁵ Cibwrn. ⁷⁶ Allan yn Ll. H. Y.⁶⁶ Saint Henrydd.

Cantrev Dyfryn Clwyd. 2.

- Colian.
Llanerch.
Ystrad.

Cantrev Rhyvoniawg. 3.

- Ruthyn.
Uch Aleth.
Is Aleth.

⁷⁷ Elved, Llefethyr. i cavas Castell Maonawr
⁷⁸ Ar Deivi, ar Elyas. Pyr ei henw, C. Penvro.
⁷⁹ Esterolef. ⁸³ Cwmwd (Cantrev)
⁸⁰ Evelore. Miniw; Cwmwd (Cant-
⁸¹ Llanihaden. rev) Pencaer, Cantrev
⁸² Cwmwd Coed yr Hav, Pebidiog.
C. Maenor Byr, Caldey yw ⁸⁴ Cemmaesa'i Chantrev
Ynys Pyr, o'r Pyr hwnw ⁸⁵ Never.

Cant ev Rhos. 4.

Uch Dulas.
Is Dulas.
y Creuddyn.

Môn. 5.

Llanfaes.
Cemmais.
Talebolion.
Aberfraw.
Penrhos.
Rhosyr.

Cantrev Arllechwedd. 6.

Trevriw.
Aber.

Cantrev Arvon. 7.

Uch Conwy.
Is Conwy.

Cantrev Dinodyn. 8

Privnot.
Ardudwy.

Cantrev Llyn.

Dinmael.
Is Clogyon.
Cuandiman.¹

Cantrev Meirionydd.

Estumanner.
Tal y Bont.

Cantrev

Cyvelawch.
Maden.

Cantrev Eryri.

Uch Meloch.
Is Meloch.

Cantrev.

Llangonwy.
Dinmael.
Glyndyfrdwy.
Swmp Cantrewydd.
Gwynedd xv.
A swmp ei Chymydau
xxxvi.

*Powys.**Powys Vadawc.**Cantrev.*

Iail.
Ystrad Alun.
yr Hôp.

Cantrev.

Berford.
Uncuan.²
Croes Oswallt.
y Treuddyn.

Cantrev.

Nant Odyn.
Cevn Blaidd.
Uch Rhaiadyr.

*Powys Wenwynwyn.**Cantrev.*

Is Rhaiadyr.
Deuddwvr.
Llannerch Hudwl.

Cantrev.

Ystrad Marchell.
Mechain.
Caercinion.

Cantrev.

Uch Affes.
Is Affes.

Cantrev.

Uchcoet.
Is coet.
Swmp Cantrewydd Powys.
viii.

*Swmp y Cymydau. xxi**Maelienydd.**Cantrev*

eri.
Gwerth ryniaw

Cantrev.

Swydd Fuddugra.
Swydd Ieithon.
Llythyywr.

*Buell.**Cantrev.*

Cymwd, Pen Vuellt.
Swyddinan.

Cantrev.

Trevlys.
Is Iivon:

*Elvael.**Cantrev.*

Uch Mynydd.
Is Mynydd.

*Brecheiniog.**Cantrev.*

Brwynllys.
Talgarth.
Cantrev Tewdos.

Dyfryn Hodni.
Llywel.
Iir Rawf.

Cantrev Ida.

Ystrad Yw.

¹ Ctandiman.² Uchnant.

Cymwd Crug Iaywel.
Ewas.
Ystrad Tywi.
Cantrev Bychan.
Hirvryn.
Pervedd.
Is Cennen.
Cantrev Eginawg.
Cydweli.
Carn y Williawn.
Gwyr.
Cantrev Mawr.
Mallaen.
Caeaw.
Maenawr Deilaw.
Cethebiawg.
Mab Elvyw.
Mab Utryd.
Widigada.
Ceredigion.
Cantrev Gwarthav.
Genau y Glyn.
Pervedd.
Creuddyn.
Cantrev Mabwyniawg.
Mevenydd.
Anluaiawg.
Pennardd.
Cantrev Caer Wedros.
Winionydd.
Iscoed.
Emlyn.
Cantrev.
Cymwd Uch Cuch.
Is Cuch.
Cantrev Warthav.
Cantrev Dyved.
Cymwd Elvod.
Derllys.
Penryn.
Estyrlwyv.
Talacharn.
Amgoed.
Peliniawg.
y Velvre.
Dau Gledlyp.
Cantrev.
Llanluadlain.
Castell Hu.
Penvro.
Cantrev.
Coet Raff.
Maenor Birr.
Penvro.

*Pebidiawg.**Cantrev.*

Pencaer
Mynyw.

*Rhos.**Cantrev.*

Hawlfordd.

Castell Gwalehmai.

*Morganawg.*¹*Cantrev Gorbvnydd.*

Cymwd rhwng Nedd a Thawy.
Tir yr Hwndrwd.
Rhwng Nedd ac Avyn.
y Coetty:

¹ Saith Cantrev Morganóc oc e C6ta civar6it.

G6ibeted pobyl Breteinieid, pani6 seith Cantrev essit e Morganóc, eni argl6itiaeth ai escobaeth.

E cintav i6 e Cantrev Bichan; er ail Cantrev i6 Gwira Ched6eli; tridet i6 Gor6onit; ped6erit i6 Cantrev Penuchen; pumed i6 G6aenll6c ac Edeligion; e 6ched Cantrev i6 G6ent-is-coed; e seithved Cantrev i6 G6ent-uch-coed, Estrad E6, ac Ewas: er rai a el6id en d6i la6es Gwent-uchcoed; ac hevid Erging ac Anerging, mal e mae e c6bil tervineu en Llevir Teilo.

Pan etoet Edgar vrenhin en Lloegir, a He6el Da vab Cadell de6isa6c D6eubarth Cimru: sev oet heni e dridet dalaeth, et oet i Vorgan Hen oll Vorgan6c en tang-nevetus, hit pan geisiot He6el Da i dreisia6 am Estred E6 ac Ewas.

Pan glebu Edgar heni, ev a devenoet ato Ae6el Da, a Morgan Hen, ac E6ein e vab hit ei lys ev in Llundein. Ac ev a 6rande6is estir er emrison a oet retint. Sev a dervin6it, tr6i givreithla6n varn i lis, a pani6 He6el Da a dreisiot en andledus, tr6i gam6et, Morgan Hen, ac E6ein e vab; ac au heni divreinia6 He6el Da a orugant o Estrad E6 ac Ewas en dragi6it.

Ac en ol heni Edgar vrenin a ganiataot, ac a roes i E6ein vab Morgant Hen, Estrad E6 ac Ewas, o ve6n escobaeth Llandav, a chadarn6u heni tr6i 6eithredot ito, ac i6 etivetion vith, o getfinedigaeth a thestiol-aeth holl archescib, escib, ieirll, a bar6n-ieid Lloegir a Chymru, dan roi eu melltith ir neb a divreiniai blwiv Teilo, ac argl6id iaeth Morgan6c or g6ledit hin: a hevid bendigedic vai ae cad6ai mal i delai en dragi6it.

Ar goeithred a 6naeth Edgar ar hin en tresordi Llandav i mae engcad6.

Cymwd Tir yr Iarll.
Maenawr Glynogwr.
Cantrev Penychen.

Cymwd Meisgyn.
Glyn Rhodddni.
Tal y Van.
Rhuthyn.
Cantrev Breiniawol.
Is Caeth.
Uch Caeth.
Cantrev Gwaunllhog.
Cibwr.

Cymwd yr Haidd.
Y Drev Bervedd.
Edelygion.
Eithav.
y Mynydd.
Iscoed Gwent.
Iscoed.
Lle Mynydd.
Cantrev Gwent Uch Coed.
Trev Grug.
Uch Coed.
Felly Tervyna

HEN WAU PLWYVAU CYMRU

Bellach soniwn am y 'Fair swydd ar ddeg
yn holl Gymru, a'u Trevydd, Dinasodd,
Cymydau, a'u heglwysydd Plwyv.

SWYDD VON.

Cwmwd Mulldraeth.

- 1 Llangadwaladr.
- 2 Aberfraw.
- 3 P. Feirian.
- 4 Llan Trevdraeth
- 5 Llan Gwyven.
- 6 Llan Gristiolus.
- 7 Llan Geinwen.
- 8 Llan Hen Eglwys.

Cwmwd Menai

- 9 Llanddwyn.
- 10 Mio borth.
- 11 Llangeinwen.
- 12 Llangafo.
- 13 Llanidan.
- 14 Llan Edwen.
- 15 Llan Ddeinioel y Bloeg.
- 16 Plwyv Gredivel.

Yn Mhen Mynydd; ac yn hwnw ydd
oedd brivlys Owain ab Maredudd ab
Tudur Vychan o Von, hendad y Brenin
Harri y Seithved; ac yno y mae Llys
Benmynydd.

- 17 Llan Finan.
- 18 Llanvihangel Ysgeifiog.
- 19 Llangevni.
- 20 Trev Gayan. Ac i mae Amlawdd
Gwmwd Menai yn Ynys Gybi.
- 21 Llanvaen yn Nglyn Rhos.
- 22 Llanvair.

Cwmwd Llŷon.

- 23 Llan Gwyllog.
- 24 Llan Drygan.
- 25 Llech Gynvarwy.
- 26 Llan y Trisaint.

- 27 Bod Edeyrn.
- 28 Llan Llibio.
- 29 Llanvair yn Neubwl.
- 30 Llanvihangel yn Nhywyu.
- 31 Llan Maelog.
- 32 Llechylched.
- 33 Llan Beulan.
- 34 Trev Walchmai.
- 35 Bodwrog.

Cwmwd Taleboion.

- 36 Caer Gybi.
- 37 Llan Babo.
- 38 Llan Vwrog.
- 39 Llan Vachraith.
- 40 Llan Vaethlu.
- 41 Llan Rhuddlad.
- 42 Llan Flewyn.
- 43 Llan Vugail.
- 44 Llan y Ddeusant
- 45 Llanvair yn Nghornwv.
- 46 Llan Rhwydrys.
- 47 Llan Vechell.
- 48 Llan Badrig.

Cwmwd Twr celyn.

- 49 Llan Eleth¹ Vrenin.
- 50 Llan Elian.
- 51 Rhos Beirio.
- 52 Llawn Llwyvo
- 53 P. Dyvrydog.
- 54 Coed Dane.²
- 55 Tal y Llyn.
- 56 Llanvihangel Trev y Bardd;
- 57 Llanvihangel yn Mhen-Rhos.
- 58 Llan Allgo.
- 59 Llan Eigrad.

Cwmwd Tindaethwy.

- 60 Llanvair yn Mathavarn Eithav.
- 61 Llan Teystyr.

¹ Elaeth.

² Coed Ane.

- 62 Llan Ddyvnan.
- 63 P. y Pentraeth.
- 64 Llan Sadwrn.
- 65 Llanddona.
- 66 Llanvihangel Glyn Sulwch.
- 67 Llan Iestin.
- 68 Llanseiriol.
- 69 Llan y Saint.
- 70 St. Catrin.
- 71 Llandegvan: ac yn y Plwyv hwnw i
mac y Dref Swydd a elwir y Byw
Mares; ac yno i mae Dinas March-
nad bob Dyw Sadwrn.
- 72 Llan Vair yn Mhwl Gwinbill.
- 73 Llan Dysilio.

Tervyn ar y Swydd hono: ac ynddi mae
o Blwyvau Driugain a Deg.

SWYDD GAER YN ARFON.

- 1 Llan Gynvran.
- 2 Llan Gwstennyn.
- 3 Llan Gyfin.
- 4 P. yr Eglwys Rhos.
- 5 Llan Dudno uwch Conwy.
- 6 Llan Vair o Aber Conwy: ac yno i
mae Marchnad.
- 7 Caer Rhun.
- 8 Llan Bedyr y Cennin.
- 9 Llan Ddwy Gyvylchi.¹
- 10 Llan Vair Vechan.
- 11 Abergwyngregyn.
- 12 Llan Llechid.
- 13 Llan Ddygai: ac yn y Plwyv hwnw y
mae y Penrhyn; Gwreiddyn bonedd-
igeiddrwydd Cymru.
- 14 Bangor Vawr yn Ngwynedd.
- 15 Llan Gedol.
- 16 Llan Beris.
- 17 Llan Ddeiniolen.
- 18 Llanvihangel yn Ryg.
- 19 Llan Vair is Caer.
- 20 Llan Beblie: ac yn y Plwyf hwnw i
mae Trev Gaer yn Arvon, a marchnad
ynddi bob Sadwrn.
- 21 Bettws Garmon, yn Nhal y Llech.
- 22 Llan Wnda.
- 23 Llan Vaglan.
- 24 Llan Dwrog.
- 25 Llan Llyvni.
- 26 Llan Cylynog yn Arfon.

Cwmwd Eivionydd.

- 27 Plwyv Aelhaiarn.
- 28 Bedd Gelert.
- 29 Llanvihangel y Pennant.
- 30 Penmorva.
- 31 Dol Benmaen.
- 32 Crucaith.
- 33 Llan Gynhaiarn.

¹ Ddygyvylchi.

- 34 Trevlys.
- 35 Llan Ystumdwy.
- 36 Llanarmon.
- 37 Llan Gybi.

Tri Chwmwd Lleyn.

- 38 Abererch, ereill ai geilw Llan Gawrda.
- 39 Carn Guwe¹.
- 40 P. y Pistyll.
- 41 Nevyn.
- 42 Llan Edeyrn.
- 43 Llan Geidio.
- 44 P. Tudweiliog.
- 45 P. y Rhiw.
- 46 Llan y Pedwarsaint.
- 47 Penllech.
- 48 Llan Iestin.
- 49 Llan Gian.
- 50 Llan Einging Vrenin.
- 51 Llan Bedrog.
- 52 Llanvihangel.
- 53 Pen Rhos.
- 54 Llan Vair yn Lleyu.
- 55 Bodvayarn.
- 56 Meldeyrn.
- 57 Bryn Croes.
- 58 Llan Gwynoedl.
- 59 Bod Vrenin.
- 60 Aber Daron.
- 61 P. Denio, yn yr hwn i mae Trev
Bwll Heli.
- 62 P. Vaelrys.
- 63 Llan Dudwen.
- 64 Bod Wunog.

Cwmwd Nant Con cy.

- 65 Pen Machno.
- 66 Dolwyddelen.
- 67 Llanvihangel y Bettws
- 68 Llan Rhyehwyn.
- 69 Trevriw.

Tervyn ar y Swydd hono: ac ynddi
mae triugain ac wyth o Blwyvau.

SWYDD VEIRIONYDD.

Cwmwd Ardudwy.

- 1 Festiniog.
- 2 Llanvrothen.
- 3. Maen Twrog.
- 4 Llan Deccwyn.
- 5 Llanvihangel y Traethau.
- 6 Llan Danwg.
- 7 Llan Vair.
- 8 Llan Bedyr.
- 9 Llan Enddwy.¹
- 10 Llan Ddwywau.
- 11 Llan Aber.
- 12 Llan Ulldud.⁶
- 13 Trawsvynydd.

¹ Enddwyn.

⁶ Eltyd.

Cwmwd Tal y Bont ar Ddysyni.

- 14 Llan Vachraith.
- 15 Ysppyty Gwanas.
- 16 Dolgellau.
- 17 Llan Gelynin.
- 18 Llan Egryn.

Cwmwd Ystum Anner.

- 19 Llanvihangel y Pennant.
- 20 Tal y llyn.
- 21 Tywyn Meirionydd.
- 22 Pennal.

Cwmwd Mawddwy.

- 23 Mallwyd.
- 24 Llan yn Mawddwy.

Cwmwd Penllyn.

- 25 Llan-uwch-Llyn.
- 26 Llan Gywair.
- 27 Llan-y-Cil.
- 28 Llanvor yn Mhenllyn
- 29 Llan Ddervel.

Cwmwd Edeyrnion.

- 30 Llandrillo.
- 31 Llan Gar.
- 32 Corwen.
- 33 Llan Silyn.
- 34 Llansanfraidd yn Nglyn Nyvrdwy.
- 35 Gwyddelwern.
- 36 Aelhaiarn.
- 37 Bettws Gweirvyl Goch.
- 38 Llanvihangel Llyn Myvyr.¹
Tervyn ar y Swydd hono : ac ynddi i
mae 37 o blwyvau.

SWYDD DDINBYCH.

- 1 Trev Ddinbych : ac yno mae March-
nad bob Merchyr.
- 2 Llan Ddyvnoc.
- 3 Nant Glyn.
- 4 Henllan.
- 5
- 6 Llangwm Ddinmael.
- 7 Ceryg y Druidion.
- 8 Ysbytty Ieuan.
- 9 Llanrwst.
- 10 Llan Ddoged.
- 11 Eglwys Vach.
- 12 Llan Drillo.
- 13 Llan Elian.
- 14 Llansanfraidd.
- 15 Y Bettws.
- 16 Llan Ddulas.
- 17 Rhuddlan.
- 18 Abergelau.
- 19 Llan Sain Sior.
- 20 Llan Nevydd.
- 21 Llan Vair Talhaiarn.
- 22 Llan Gernyw.

¹ Glyn y Myvyr.

- 23 Gwytherin : ac yno i mae Monwent y
Santes ; ac yn y vouwent hono i mael
Capel Gwenvrewi ; ac yn y Capel
hwnw i mae ei bedd hi ; lle i cladd-
wyd y Santes vendigaid.

- 24 Llansannan.

Cuntref Dyryn Clwyd.

- 25 Llan Ynys.
- 26 Llan Gyfylliog.
- 27 Trillo Caenog.
- 28 Y Dderwen Anial.
- 29 Llan Elidan.
- 30 Llan Vair yn Nyfryn Clwyd.
- 31 Y Vencchdid.
- 32 Llan Vwrog.
- 33 Rhuthlyn : ac yno i mae Marchnad
bob dydd Llun.
- 34 Llan Bedyr.
- 35 Llan Gynhafal.
- 36 Llan Hyehan.
- 37 Llan Gwyven.
- 38 Llan Dyrnog.

Cwmwd Ial.

- 39 Llan Verrys.
- 40 Llan Armon.
- 41 Llan Degla.
- 42 Bryn Eglwys.
- 43 Llan Dysilio.

Cwmwd Swydd y Waun.]

- 44 Llangollen.
- 45 Llan Vair o'r Waun isaf.
- 46 Llansanfraidd y Glyn.
- 47 Llan Armon Mynydd mawr.
- 48 Llan Rhaiadyr ym Mochuant.
- 49 Llan Gedwyn.
- 50 Llan Silyn Cynllaith.
- 51 Llan Gadwaladyr.

Cwmwd Maelor Gymraeg.

- 52 Rhiw Vabon.
- 53 Y Bistog.
- 54 Y Marchwiall.
- 55 Gwrecsam : ac yna i mae marchnad
bob Diviau.
- 56 Y Gresfordd.
- 57 Yr Holt.

Tervyn ar y Swydd hono : ac i mae
ynddi ddau ar bymtheg a deugain o
blwyvau.

SWYDD Y FLINT.

- 1 Llan Elwy.
- 2 Rhuddlan.
- 3 Y Ddiserth
- 4 Gallt Melydyr.
- 5 Hasa.
- 6 Y Chwithfordd.
- 7 Rhiw Lownwyd.
- 8 Gwaun Esgar.

- 9 Din Meirchion.
- 10 Bodfari.
- 11 Caerwys.
- 12 Ysgeiviog.
- 13 Nannerch.
- 14 Cil Cein.
- 15 Trev Fynon.
- 16 Helygen.
- 17 Flint.
- 18 Llan Eurgain.
- 19 Penarlwg.

Cwmwd Ystrad Alun.

- 20 Y Wyddgrug.
- 21 Y Nercwys.
- 22 Y Treuddyn.

Cwmwd yr Hob.

- 23 Plwyf Cyngar.

Cwmwd Maelor Saesneg.

- 24 Plwyf Bangor.
- 25 Y Gwrddymp.
- 26 Hangner.
- 27 P. Wrtyn Vadoc.

Tervyn ar y Swydd hono: ac ynddi i mae saith ar hugain o blwyvau.

SWYDD DREFALDWIN.

Cwmwd Cyveiliog.

- 1 Machynllaith: ac yno i mae Trev Varchnad bob Merchyr.
- 2 Y Wiru.
- 3 Cemmaes.
- 4 Darowen.
- 5 Penegos.
- 6 Llan Bryn Mair.
- 7 Plwyf Carno.
- 8 Trev Eglwys.
- 9 Llan Idloes: ag yno i mae Marchnad bob Sadwrn.
- 10 Llan Gurig.
- 11 Llan Wnnog.
- 12 Llan Ddinam.

Cwmwd Ceri.

- 13 P. Bochdrev.
- 14 Llanvihangel yn Ngheri.

Cwmwd Cydewain.

- 15 Llan Ddysul.¹
- 16 Llan yr Ewig.
- 17 Llan Llŵchiararn.
- 18 Y Drev Newydd: ac yn y Drev hono mae Marchnad bob dydd Mawrth.
- 19 Aberhavesb.
- 20 P. y Cedwg.
- 21 Llandie Gynon.
- 22 Llan Wyddelan.

¹ Llandysul.

- 23 Llan Lligan.
- 24 Manavon.
- 25 Aberiw.

Cwmwd Caereini n.

- 26 Llan Vair.
- 27 Llan Ervyl.
- 28 Llan Gadvan.
- 29 Garth beibio.
- 30 Llan Gynyw.

Cwmwd Mechain yn Mochnant.

- 31 Meivod.
- 32 Llanvihangel yn Ngwynva.
- 33 Llanwddyn.
- 34 Pennant Melangell.
- 35 Llangynog.
- 36 Llan Hirnant.
- 37 Llan Vyllin.
- 38 Llanarmon yn Mechain.
- 39 Llansanfraidd yn Mechain.

Cwmwd Ystrad Deuddwr.

- 40 Llan Drinio.
- 41 Llan Dysilio.

Arghwyddiaeth Marchell.

- 42 Cegidva.
- 43 Y Trallwng: ac yno i mae Marchnad bob dydd Llun.
- 44 Llan Fynhonnwen.
- 45 Trevaldwin.
- 46 Yr Ystoc.

Tervyn ar y Swydd hono: ac ynddi i mae saith a deugain o blwyvau.

SWYDD FAES HYVEIDD.

- 1 Plwyf Llan Badarn vawr yn Maelienydd.
- 2 Llan Badarn vynydd.
- 3 Llan Anno.
- 4 Llan Bister.
- 5 Llanvihangel y Bugeil Du.
- 6 Llan Ddewi Hiob.
- 7 P. St. Edward yn Nhref y Clawdd: ac yno i mae Marchnad bob Diviau.
- 8 Llan Ddewi yn Hwytyn.
- 9 Llan Bryn Hir.
- 10 P. Mair o Bilalai.
- 11 Llan Degla.
- 12 Llan Gynllo.
- 13 Llanvihangel.
- 14 Rhydieithion.
- 15 Llan Ddewi Ystrad Yuni.
- 16 Llanvihangel Cevyn Llŷs.

Cwmwd Gwrtheyrnion.

- 17 P. Nant Mèl.
- 18 Llanvihangel Vach.
- 19 Llan Llyr yn Rhos.
- 20 Rhaiadyr ar Wy.
- 21 St. Armon.

Cwmwl Deuddwr.

22 P. St. Fraid.

Elvael uwch Mynydd.

- 23 Y Ddiserth yn Elvael.
 24 Llan Varrraith.
 25 Aber Edwy.
 26 Llanbadarn y Gareg.
 27 Ceryg Runa.
 28 Rhiwlen.
 29 Glasgwm.
 30 P. St. Fraid.
 31 P. Y Bettws.

Elvael is Mynydd.

- 32 Llan Deilo.
 33 Llan Ystyphan.
 31 Llan Bedyr.
 36 Llan Ddewi vach.
 36 Castell Pïun.
 37 Llanvihangel y Bryn Gwyn.
 38 Llan Newydd.
 39 Llanvihangel y Dyfryn.
 40 Y Bettws.
 41 Llowes.
 42 Cleirwy.
 43 Y Clas ar Wy.
 44 Bochrwyd.
 45 Llanvihangel Nant Melan.
 46 Trev Vaes Hyvaidd; yno i mae March-
 nad bob dydd Mawrth.
 47 Llan Llwythyvvg, neu Llanvair
 Llwythyvvg.
 48 Y Pencraig.
 49 Casgob.
 50 Llan Andreas ac yno i mae Marchnad
 bob Sadwrn.
 51 Plwyv Bleddvach.
 52 Nortyn.

Tervyn ar y Swydd hono: ac ynddi i
 mae saith a deugain o blwyvau.

SWYDD ABERTEIVI.

Y Parth uchav i Aeron.

- 1 Llangynvelyn.
 2 Llanvihangel Genau y Glyn.
 3 Llanbadarn Vawr.
 4 Llan Lluchhaiarn.
 5 Llan Iar.
 6 Llanvihangel y Creuddyn.
 7 Llan Avan o'r Trawsgoed.
 8 Ysbytty Rhiw Ystwyth.
 9 Ysbytty Cynvyn.
 10 Llan Wnws.
 11 Ystrad Meurig.
 12 Llanvihangel Lledrod.
 13 Llanvihangel Rhos Deiau.
 14 Llan y Gweryddon.

15 Aberystwyth: Marchnad bob dydd
Iau.

16 Llan Ddeiniocl.

17 Llan Rhystyd.

18 Llan St. Fraid.

19 Llan Ddewi Aber Arth.

20 Llan Badarn.

21 Cil y Cennin.

22 Tal y Sarn Grin.

23 Llan Gynllo.

24 Llan Geitho.

25 Llan Badarn Odyn.

*Is Aeron.*26 Trev Garon: ac yn y Plwyv hwnw i
mae Marchnad bob dydd Llŷn.

27 Llan Ddewi Vrevi.

28 Llanvair Cludogau.

29 Cellan.

30 Llan Bedyr Pont Ystyphan.

31 Y Bettws.

32 Plwyv Silian.

33 Llan Gybi.

34 Yr Ystrad.

35 Ciliau Aeron.

36 Hen Vynyw.

37 Llanarth.

38 Llan Ina.

39 Llan Lluchhaiarn.

40 Llan Dysilio.

41 Llan Garanog.

42 Y Penbryn.

43 Bettws Ieuan.

44 Y Bryn Gwyn

45 Blaen y Porth.

46 Aber y Porth.

47 Trev Main.

48 Plwyv y Grog o'r Mwnt.

49 Plwyv y Verwig.

50 Aberteivi: ac yno i mae Marchnad
bob Sadwrn.

51 Llan Godmor.

52 Llan Ddygwy.

53 Trev Deyrn.

54 Llanvair Trev Lygen.

55 Llan Gynllo.

56 Plwyv Ddynog.

57 Henllan ar Deivi.

58 Bangor.

59 Llan Vair o'r Llwyn.

60 Llan Dysul.

61 Llanwenog.

62 Llanwnnen.

Tervyn ar y Swydd hono: i mae ynddi
 driugein a phedwar plwyv.

Ni ellais i, a bod yn ovalus, gael onid
 dau a thriugain o blwyvau ar lawr yn
 yr ysgriven o ba un y tynais i hyn o
 beth.

Iolo Morganwg.

SWYDD BENVRO.

Cwmwd Cemaes.

- 1 Llan Dydoch.
- 2 Cil Garan.
- 3 Y Briddell.
- 4 Llan Twyd.
- 5 Trev Wyddel.
- 6 Y Baisyl.
- 7 Eglwys Wrw.
- 8 Y Melinau.
- 9 Y Nant Gwyn.
- 10 Yr Eglwys Wenn.
- 11 Nanhyver.
- 12 Y Cilgwyn.
- 13 Trevdraeth.
- 14 Y Ddinas.
- 15 Aber Gwain.
- 16 Llan a Chaer.
- 17 Y Bont Vaen.
- 18 Llan Llawen.
- 19 Llan ach Lwydo.
- 20 Y Castell Gwyn.
- 21 Y Castell Newydd.
- 22 Y Castell.
- 23 Castell Mâl.
- 24 Castell y Vuwch.
- 25 Castell Henri.
- 26 Y Maen Colchau.
- 27 Y Morvil.
- 28 Llan Golman.
- 29 Y Vanachlog Ddu.
- 30 Y Clydau.
- 31 Penrydd.
- 32 Y Castellan.
- 33 Llanvihangel Penbedw.
- 34 Maenor Dewi.

Swydd Cil y Maen Llwyd.

- 35 Llan Dysilio yn Nyved.
- 36 Llan y Cevyn.
- 37 Llan Egyrmwnt.
- 38 Castell Dyran.
- 39 Llan Valde.
- 40 Llan Ddewi y Velvre.
- 41 Yr Eglwys Lwyd.
- 42 Arberth.
- 43 Rhobestown.
- 44 Marthau Tywi.
- 45 Mynwer.
- 46 Llawr Ynni.
- 47 Illbastown.
- 48 Siafretown.
- 49 Bugeli.
- 50 Yliverstown.
- 51 St. Dyved.
- 52 Caer yw.
- 53 Costerstown.
- 54 Llampha.
- 55 Amarth.

- 56 Croyn Wydd.
- 57 Gwnphreystown.
- 58 Mair o Ddinbych y Pysgod: ac yno i
mae Marchnad bob dydd Merchyr.
- 59 St. Flowrens.
- 60 Celde.
- 61 Ystan pwl.
- 62 St. Pedrog.
- 63 St. Dwned.
- 64 Y Waran.
- 65 Castell Marthin.
- 66 Nan Gel.
- 67 Rhos Gylyddwr.
- 68 Pwll y Crochan.
- 69 Hordstown.
- 70 Maenor Byr.
- 71 Pennal.
- 72 St. Deiniel.
- 73 P. Penvro: ac yno i mae Marchnad
bob Sadwrn.

Tir Rhos yn Swydd Benvro.

- 74 Bwrstown.
- 75 Ros Marked.
- 76 Llanystudwal.
- 77 Ystaintwn.
- 78 Hobrystwn.
- 79 Hasgad.
- 80 Y Dduadl.
- 81 Morlas.
- 82 Llansan Fraid.
- 83 Llan Isbel.
- 84 Waltown.
- 85 Dôl Beini.
- 86 Harstwn.
- 87 Nolstwn.
- 88 Roeds.
- 89 Camros.
- 90 Rhobestown.
- 91 Bitwal.
- 92 Ystrawgad.
- 93 St. Dogwel.
- 94 Wala sbadl.
- 95 Fraistr gam.
- 96 Lamstwn.

Swydd Llanhuadain.

- 97 Robrstwn.
- 98 Trev Amlod.
- 99 Trawgad.
- 100 Trev Rina.
- 101 Flimstwn.
- 102 Bolstwn.
- 103 Ysblaist.
- 104 Pictwn.
- 105 Llanhuadain.
- 106 Y Drev Velen.
- 107 Maner Icu un.
- 108 Llys y Vran.
- 109 Y Môt.

- 110 Trev Hwlfordd.
111 Marthin.
112 P. Mair.
113 St. Thomas.

A'r tri phlwyf diweddav sydd yn Hwlfordd: ac yno bob dydd Sadwrn Varchnad.

Tir Dewi yn Swydd Ben-vo

- 114 P. Dewi yn Mynyw.
115 P. y Groes.
116 Llan Rhiin.
117 Marthri.
118 St. Cattrin.
119 Nicolas.
120 Llanwnda.
121 Mawr Nawn.
122 Trevwrigan.
123 Llanystiuan.
124 Llanvair Nant y Gov.
125 Trev Letert.
126 Huilie Ddewi.
127 St. Lorns.
128 Castell yr Haidd.
129 Breudeth.
130 Llan Eilvyw.
131 Llan Hywel.
132 Llan Dylwyv.
133 Llan Reithion.
134 Trev Iwerdon.
135 P. y Garn.
136 Ioltwn.

Teavyn ar y Swydd hono: ac ynddi i mae saith ugain a dau o blwyfau.

SWYDD GAER VYRDDIN.

Swydd Lacharn.

- 1 Marcroes.
2 Cyfic.
3 Pendyn.
4 Eglwys Gymmun.
5 Llansadyrnin.
6 Llacharn
7 Llan Ddawg.
8 Llanyddyvwy.

Cantrev Derllysg

- 9 Llanvihangel Aber Cywyu.
10 Meidrym.
11 Llan Ystyfan.
12 Llan Vair y Byri.
13 Llan Gynog.
14 Llan Deilo.
15 Llan Gain.
16 St. Cler.
17 Llan Gynin a'i Weison.
18 Llan Wnio.
19 Mair a Churig.
20 Llan Gan.
21 P. Ddewi o Henllan.

- 22 Llanvaldeg.
23 P. Dysilio yn Nywed.
24 Cil y Maen Llwyd.

Cantrev Elved.

- 25 Ebyr Nant.
26 Trev Wleeh.
27 Y Bettws.
28 Cynwyl Elved.
29 Merthyr.
30 Llan Llweh.
31 Caervyrdin: y Drev, ac yno
Marchnad bob Merchyr, a bob
Sadwrn.
32 P. wv yr Eglwys Newydd.
33 Llan y Pumsant.
34 Llan Llawddog.

Emlyn uwch Cuch.

- 35 Cenarth.
36 Ca tell Newydd yn Emlyn.
37 Pen Beyr.
38 Llan Geler.
39 Cil Redyn.
40 Llanvihangel Iorwerth.
41 Llan Llwni.
42 Llan y Byddar.
43 Careg
44 Aber Gwyliv.¹
45 Llanvihangel vechan uwch Cothi.
46 Llan Egwad vawr.
47 Llanvynydd.
48 Llanvihangel.
49 Llan Dyvei Sant.
50 Llanvihangel.
51 Llansathes.
52 Llan Deilo vawr.
53 Llan Gadog vawr.
54 Llan y Ddeusant
55 Llanvihangel yn Myddvai.
56 Llan yn Myddvai: marchnad bob
Sadwrn.
57 Llanvair y Bryn.
58 Llanvihangel Cil y Cwm.
59 Llanwrda.
60 Llansadwrn.
61 Tal y Llychau.
62 Llanvihangel y Llychau.
63 Cynwyl Gaeo.
64 Llan y Pumsant.
65 Llan y Crwys.
66 Llanvihangel Cil y Cornel.
67 Brechfa Cothi.
68 Llansawel.

Swydd Gydwell.

- 69 Llan Ismael.
70 Llan y Saint.
71 Llandyvaelog.

¹ Aber Gwili Ieuan.

- 72 Llan Gynheiddon.
- 73 Llan Gyndeyrn.
- 74 Llan Hyddgen.
- 75 Llan Ddarog.
- 76 Llan Gwnwr.
- 78 Llan Arthne.
- 79 Llanvihangel Aber Bysych.
- 80 Llandie.
- 81 Llan Onn.¹
- 82 Llanedi.
- 83 Penbre.

Tervyn ar y Swydd hono : ac ynddi i mae pedwar ugein a phump o blwyvau.

Y mae Llanymddyvri a Llanelli, dwy Drev varchnad wedi eu gadael allan yn y rhestyr uchod, lle nid oes namyn 83 o blwyvau.

Iolo Morganwg.

SWYDD VRYCHEINIOG.

Cantref Buellt.

- 1 Llan Wrthwl.
- 2 Llanvihangel Bryn Pab Ieuan.
- 3 Llan Avan vawr.
- 4 Aber Gwesyn.
- 5 Llan Ddewi Aber Gwesyn.
- 6 Llan Wrtyd.
- 7 Llan Gammarch.
- 8 Llan Ynys.
- 9 Llan Avan Fechan.
- 10 Llan Ddewi Maes Mynys.
- 11 Llan Ganten.
- 12 Llan Llawenvel.
- 13 Llanvair yn Muellt : ac yno i mae Marchnad bob dydd Llun.
- 14 Llan Ddewi y Cwm.
- 15 Gallt Mawr.

Cwmwd Cantref Selyv.

- 16 Craig Cadarn.
- 17 Gwenoldwr.
- 18 Llan Dyvalle.
- 19 Llys Wenn.
- 20 Brwynllys.

Cwmwd Talgarth.

- 21 Llan Tilo.
- 22 Talachddu.
- 23 Talgarth.
- 24 Llan Elwy.
- 25 Lan Eingion.
- 26 Trev y Gelli : ac yno i mae Marchnad bob dydd Iau.

Cwmwd Ystrad Yw uchaf.

- 27 Llan Vair a Chynedr.
- 28 Eglwys Iail.
- 29 Llanvihangel Cwm du.

¹ Nonn.

Cwmwd Ystrad Yw isaf.

- 30 P. Partrisiw.
- 31 Creig Hywel St. Edmond.
- 32 Llanbedyr Ystrad Yw.
- 33 Llan Geneu.
- 34 Llan Gattwg Crug Hywel.
- 35 Llan Elli.

Cwmwd Pen Celli.

- 36 Llan Ddetty :
- 37 Llan Veugan.
- 38 Llan Vrynach.
- 39 P. y Cantrev.

Cwmwd Tir yr Hawlf.

- 40 P. Maenor Wino.
- 41 Pen y deryn.
- 42 Ystrad Vellde.
- 43 Ystrad Gynlais.
- 44 Ystrad Walltwen.
- 45 Y Ddu Vynog.

Cwmwd Lliwel.

- 46 P. Lliwel.
- 47 Llan Deilo'r vaen.
- 48 Llanvihangel Nant Bran.
- 49 Merthyr Cynog.
- 50 Llandyvaelog.
- 51 Garth Brengi.
- 52 Aber Esgair.
- 53 Llan Ddwy.
- 54 Y Bettel.
- 55 Llanyspyddaid.
- 56 Llan vaes.
- 57 Y Trallwng.
- 58 Aber Hodni : ac yno y mae Marchnad bob Merchyr a phob Sadwrn.
- 59 Llan Ammwlech.
- 60 Llan Y Wern.
- 61 Llan Gors.
- 62 Llanvihangel Gythedin.
- 63 Llansainfraid.

Tervyn ar y Swydd hono : ac ynddi i mae triugain a deg o blwyvau.

Os felly, y mae yma yn eisieu saith. Plwyv. Y Vaenor sydd un o honynt.

Iolo Morganwg.

SWYDD VORGANWG.

Cantrev Breiniol.

Cwmwd Cibwyr.

- 1 Ieuan Fedyddwr, } o Gaerdŷdd : ac
- 2 Llan vair, } yno mae Marchnad bob Merchyr, a Sadwrn.
- 3 Y Rhath.¹
- 4 Yr Eglwys Newydd.
- 5 Llan Isan.
- 6 Llys Vaen.
- 7 Llan Edeyrn.

¹ Y Rhaff.

8 Y Rhydri.

9 Llanvedwy.

Swydd Seinghenydd.

10 Eglwys Ilan.

11 Llan Vabon.

12 Celli Gaer.

13 Merthyr Tudvyl.

14 Aber Dâr.

15 Llan Wynno.

Glyn Rhodni.

16† Ystrad Dyvodwg.

Cwmwd Glyn Ogwr.

17 Llandyvodwg.

18 Llan Geinwyr.

 Y mae y plwyfau o hyn allan blith draphlith, dwyrain a gorllewin, deau a gogledd.

Iolo Morganwg.

19 Llantrisant yn Meisgyn.

20 Llan Ulltud o'r Faerdref.

21 Pentyrech.

22† Llan Elldeyrn.

23 Yr Adyr.

24 Llan Dav.

25 Llan Sant Fagan.

26 Llanvihangel Sant Fagan.

27 Llanvihangel y Pwll.

28 Y Caerau.

29 St. Iorys.

30 Llansainfraid ar Lai.

31† Llanbedyr ar Fra.¹

32 Pendulwyn.

33 Llanddunwyd.

34 Ystrad Owain.

35 Llan Hari.

36 Llan Haran.

37 Llansannwr.

38† Llanvrych.²

39 Llan Ganna.

40 Eglwys Vair y Mynydd.

41 Llan Ulltud a Churig.³

42 Llan Gallo.

43† Llanbedyr ar Vynydd.

44 Y Coetty.

45 Llansainfraid ar Ogwr.

46 Llan Ysbyttel.⁴

47 Llan Gwynwyd Vawr.

48 Glyn Corwg.

49 Llan Gattwg Glyn Nedd.

50 Cil y Bebyll.

51 Llan Gîwg.

52 Castell Nedd.

53 Llan Ulltud Nedd.⁵

54† Llan Isawel.

55 Llan Vaglan.⁶¹ Fro.² Penllin.⁴ Y Bettws Tir Iarll.³ Llan Iïd a Churig.—⁵ Nedd Vach.*Iolo Morganwg.*⁶ Moglan.

56 Llanvihangel Ynys Avan.

57 Aber Avan.

58 Margam.

59 Y Pil.

60 Llan Fai.¹

61† Llan Vawdlen, neu Cynfig.

62 Trev Newydd yn Notais.

63 Llandudwg.

64 Y Merthyr Mawr.

65 Trev Lales.

66 Castell Ogwr.²67 Hen Castell.³

68 Y Wenni.

69 Llansainfraid Vawr.⁴

70 Y Wig Vawr.

71 Yr Aes Vawr.

72† Yr Aes Vach.

73 Marcroes.

74 Sain Dunwyd.

75 Llan Dwf.

76 Llys Ronydd.

77 Trev Golwyn.

78 Llanvleiddan Vawr.

79 Y Bontvaen.

80 Sant Hilari.

81 Llan Doche y Bont vaen.

82† Llanvihangel y Bont vaen.

83 Llan Vair y Bewpyr.

84 Llan V: es.

85 Eglwys Browys.⁵86 Llan Dathan.⁶

87 Y Fflemyn Melyn.

88 Silstwn.

89 Penmarc.

90 Porth Ceri.⁷91 Aberddawon.⁸

92 Sili.

93 Llywernog.⁹94 Cogan.¹⁰

95 Pen Arth.

96 Llan Doche vach.

97† Llanvihangel Legwydd.

98 St. Andras.

99† Llanvleiddan Vach.

100† Uchel Olau.

101 Merthyr Dyvan.

102† Aber Barri.

103 Gwenvo.¹¹104 Crinstwn.¹²

105 Sain Nicolas.

106 Llan Garvan.

107 Llan Treuddyd.

108 Trevsimmwn.

¹ Neu Llan Andras Vech-an. *I. M.*² Cas Newydd. *Ogwr*

neu Cas Newydd Pen y

³ Pen y Bont. [Bont.⁴ St. Brid.⁵ Bowys.⁶ St. Tathan.⁷ Curic.⁸ Nid plwyf. *I. M.*⁹ St. Lowrens.¹⁰ Y Cock.¹¹ Genvo.¹² Nid plwyf. *I. M.*

Tir Gwyr.

- 109 Llan Giwg.¹
- 110 Llangyvelach.
- 111 Llandeilo Tal y bont.
- 112 Castell Llychwr.
- 113 Llan Rhidian.
- 114 Llan Dimwr.²
- 115 Llan Madog.
- 116 Llan Gennydd.
- 117 Rhos Sili.
- 118 Porth Einion.
- 119 Ogsמידs.
- 120 Pen Rhys.
- 121 Llan Ddewi.
- 122 Cinaston.³
- 123 Nicolaston.
- 124 Llan Deilo Verwallt.
- 125 Penarth.
- 126+Renolston.
- 127+Nelston.
- 128+Ilston.⁴
- 129 Pan Main.
- 130 Ystym Llwynarth.
- 131 Abertawy.⁵
- 132 Abertawy.⁶
- 133+ Cheriton.

Tervyn ar y Swydd hono: ac ynddi mae saith ugain plwyv.

Mae yma gamsyniadau mawrion; Cant ac wyth arhugain yw rhivedi plwyvau Morganwg: y rhai a nodir fal hyn † a' rhwng y gwahanu: gadawer y plwyvau, a'r manau ereill, a nodir velly, allan, ac ev a gair gwir adysgriv o'r Llyvyr o ba un y tynais i hyn.

Iolo Morganwg.

Swydd Vynyw.

- 1 Trev Vynwy: yno i mae Marchnad bob Sadwrn.
- 2 Ilanwarwg.
- 3 Llan Iau.
- 4 Penallt.
- 5 Trelech.⁷
- 6 Cwm Carvan.
- 7 Pen y Clawdd.
- 8 Llan Govain.
- 9 Llan Irwydd.
- 10 Llanvihangel Tor y Mynydd.
- 11 Llanwnnell.
- 12 Llan y Cwm Uchav.
- 13 Llan Isav.
- 14 Llan Soe.
- 15 Llan y Trisaint.
- 16 Llan Giwg.
- 17 Cil Gwrwg.

- 18 Eglwys Newydd ar y Cevn.
- 19 Dinteyrn Uchav.
- 20 Dinteyrn Isav.
- 21 Porth Casg.
- 22 Yr Hywig vach.
- 23 Y Carn.
- 24 Castell Gwent: ac yno y mae Marchnad bob Sadwrn.
- 25 Matharn.
- 26 P. Iftwn.
- 27 Porth Ysgewydd.
- 28 Caldicot.
- 29 Y Drev Newydd Gelli varch.
- 30 Llan Ddeinioel.
- 31 Caer Went.
- 32 Llanvair is y Coed.
- 33 Llan Vaches.
- 34 Pen Hw.
- 35 St. Pŷr.
- 36 Llan varthin.
- 37 Llanvihangel.
- 38 St. y Brid.
- 39 Gwndi.
- 40 Magwyr.
- 41 Y Voelgrug.
- 42 Redwig.
- 43 Withone.
- 44 Gallt Eurin.¹
- 45 Tre'r Onnen.
- 46 Trev Escob.
- 47 Llan Wern.
- 48 Eglwys y Drindod.
- 49 Cemmais.
- 50 Rhogied.
- 51 Caerllion ar Wysg: ac yno mae Marchnad bob dydd Iau.
- 52 Sudbrwg.
- 53 Castell Newydd: ac yno i mae Marchnad bob Sadwrn.
- 54 Bassaleg.
- 55 Coed Cernyw.
- 56 Llansanfraid.
- 57 Llanbedyr Gwaunllwg.
- 58 Mechain.
- 59 Tredelerch.
- 60 Bedwes.
- 61 P. Tudur ab Hywel.
- 62 Bodwellty.
- 63 Blaenau Gwent.
- 64 Llan Hyledd.
- 65 Trev Ddyn.
- 66 Rhiscav.
- 67 Henllys.
- 68 Malpas.
- 69 Llanvihangel tan y Groes.
- 70 Llan Vrechfa.
- 71 Llan Ddewi.
- 72 Llan Degvedd:

¹ Gallt Clift.

¹ Nid yn Ngwyr. *I. M.* ⁴ Llan Ulltud Gwyr. *I. M.*
² Nid plwyf, yn awr o lelav. ⁵ Eglwys Ieuan.
³ Nid plwyv. ⁶ Eglwys Vair.
⁷ Tyleg.

- 73 Pant Teg.
 74 Llanvihangel Cil Coegen.
 75 Llan Hynwg.
 76 Trev Rhedynog.
 77 Llangybi.
 78 Llan Badog.
 79 Mam Hilad.
 80 Y Goettrev.
 81 Llanvair Cil Gydyn.
 82 Llan Ovor.
 83 Llan Elen.
 84 Llan Fwyst.
 85 Bryn Buga: ac yno a mae Marchnad bob dydd Llun.
 86 Y Trostrev.
 87 Y Bettws Newydd.
 88 Cemmais Cwmmawrdwr.
 89 P. Gwerin Evni.
 90 Llan Gyfe.
 91 Llan Hywel.
 92 Llan Denvi.
 93 Castell Rhaglan.
 94 Tre'r Gaer.
 95 Pen Rhos.
 96 Y Bryn Gwyn.
 97 Llan Arth.
 98 Llanvihangel y Govion.
 99 Llansanffraid.
 100 Llan Gattwg Dyfryn Wysg.
 101 Trev Venni: ac yno a mae Marchnad bob Mawrth a Gwener.
- 102 Llan Deilo Berth Oleu.
 103 Llan Wenarth.
 104 Llanvihangel Cil y Cornau.
 105 Cwm Iou.
 106 Y Grismwnt.
 107 Llan Gŵrn.
 108 Ysgynvraith.
 109 Llan Gattwg Meib Ionavel.
 110 Llan Ferin.
 111 Llan Ddewi Ysgyryd.
 112 Llan Ddewi Rhydderch.
 113 Llan Vablu.
 114 Llan Ddeilo Groes Ynyr.
 115 Llanvihangel Troddi.
 116 Llan Gadwg Lenig.
 117 Llanvair Cilgoed.
 118 Llan Rhyddol.
 119 Llan Vrechva.
 120 Yr Hocfild.
 121 Llan Ingad.
 122 Meiryn.
 123 Llan Leirwg.
- Ac velly tervyna: ac yn Swydd Fynwy y mae cant a phump o blwyvau.
 Ac velly Cyvriv Plwyvau Cymru, y Tair Swydd ar Ddeg; a'u rhifedi i gyd ydyw naw cant a phedwar ar ddeg ar hugain.
- Mi Iolo Morganwg ai dadysgrifenis o Lyfyr* PAUL PANTON *Yswain, y bed o Awst,* 1799.

TERVYN.